

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Назва конкурсу «Шкільна бібліотека»

*Номінація «Бібліотека – виховний простір
навчального закладу»*

*Тема роботи: «Роль шкільної бібліотеки в системі навчально-
виховної роботи школи »*

Прізвище, ім'я та по батькові учасника:

Панчук Оксана Миколаївна, шкільний бібліотекар

Назва навчального закладу: Потомахівський НВК

*«Загальноосвітня школа I-III ступенів –
дошкільний навчальний заклад»*

Потомахів 2016 рік

Зміст

Розділ I.....	3
Загальні відомості про бібліотекаря, бібліотеку навчального закладу	3
Паспорт бібліотеки.....	5
Творчий портрет Панчук Оксани Миколаївни	8
Розділ II	9
Бібліотека-виховний простір навчального закладу	9
Розділ III	16
Бібліотека і навчально-виховний процес.....	16
3.1. Патріотичне виховання — пріоритетний напрямок діяльності бібліотек.	18
3.2. Краєзнавство-провідний напрям роботи шкільної бібліотеки.....	21
3.3. Книжкові виставки.....	26
Розділ 4	30
РОБОТА ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ З БАТЬКАМИ ШКОЛЯРІВ	30
Розділ 5	32
Співпраця шкільної бібліотеки з педагогічним колективом	32
Розділ 6	36
Добра слава людей нашого села	36
Розділ 7	43
Самоосвіта шкільного бібліотекаря	43
Література	47
Додатки.....	48

Розділ І

Загальні відомості про бібліотекаря, бібліотеку навчального закладу

Анкета учасника

Панчук Оксана Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

І. Загальні відомості про учасника

1.1. Посада: шкільний бібліотекар

1.2. Місце роботи: (повне найменування навчального закладу/установи)

Томахівський НВК «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад»

1.3. Освіта: повна вища.

1.4. Спеціальність за освітою: вчитель початкових класів.

1.5. Контактний телефон: 0964619990.

1.6. Електронна пошта: tomahivschool@ukr.net

1.7. Web-сторінка школи/бібліотеки: tomahivschool.at.ua

ІІ. Відомості про трудову діяльність:

2.1. Стаж роботи на займаній посаді: 22 роки.

2.2. Бібліотечний стаж: 9 років.

2.3. Кваліфікаційна категорія: «Спеціаліст І категорії»

2.4. Нагороди, відзнаки (за наявності):

Грамота відділу освіти Гощанської районної держадміністрації, 2008;

Диплом управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, 2009;

Подяка відділу освіти Гощанської районної держадміністрації, 2009;

Грамота управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, 2011;

Подяка відділу освіти Гощанської районної держадміністрації, 2011.

III. Методичні розробки (за наявності):

«Програма бібліотечно – бібліографічної грамотності».

Бібліотечні уроки «У світі казки чарівної», «Від стін печер-до друкованої книги». Презентації: «Красзнавча робота бібліотеки Томахівського НВК».

IV. Проблема, над якою працює учасник (за наявності):

«Шкільна бібліотека в системі навчально-виховної роботи школи».

V. Перелік публікацій (за наявності) -

Паспорт бібліотеки

Томахівський навчально – виховний комплекс:

«Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад»

(повне найменування навчального закладу)

Клімчук Ірина Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові керівника навчального закладу)

I. Загальні відомості

1.1. Завідувач бібліотеки Панчук Оксана Миколаївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1.2. Місце знаходження бібліотеки вул.Центральна, 4, с. Томахів Гощанського району Рівненської області 35435

1.3. Контактний телефон 63-1-30

1.4. Електронна пошта бібліотеки -

1.5. Web-сторінка бібліотеки -

II. Матеріально-технічні умови діяльності бібліотеки:

2.1. Загальна площа бібліотеки 16 кв. м

2.2. Абонемент -

2.3. Читальний зал -

2.4. Наявність книгосховища для навчального фонду -

2.5. Оргтехніка: персональний комп'ютер

2.6. Вихід в Інтернет -

III. Основні показники діяльності бібліотеки:

3.1. Основний бібліотечний фонд (без урахування підручників): 2343.

3.1.1. Книги та брошури: 129.

3.1.2. Періодичні видання (всього): 700.

3.1.3. Для учнів: 1900.

3.1.4. Для вчителів: 296.

3.1.5. Для бібліотечних працівників: 18.

3.2. Фонд підручників: 3504

3.2.1. Для учнів 1–4-х класів 919

3.2.2. Для учнів 5–9-х класів: 1623

3.2.3. Для учнів 10–11-х класів: 962

IV. Робота з користувачами:

4.1 Загальна кількість користувачів (станом на 01.12.2016)

4.1.1. Учні - 88

4.1.2. Вчителі - 21

4.1.3. Батьки - 5

4.1.4. Представники місцевих громад, інші -

4.2. Загальна кількість відвідувань - 346

4.3. Кількість книговидач - 1429

V. Інформаційна робота:

5.1. Заходи з формування інформаційної, бібліотечно-бібліографічної, читацької культури учнів:

Бібліотечні уроки, години спілкування, діяльність активу шкільної бібліотеки

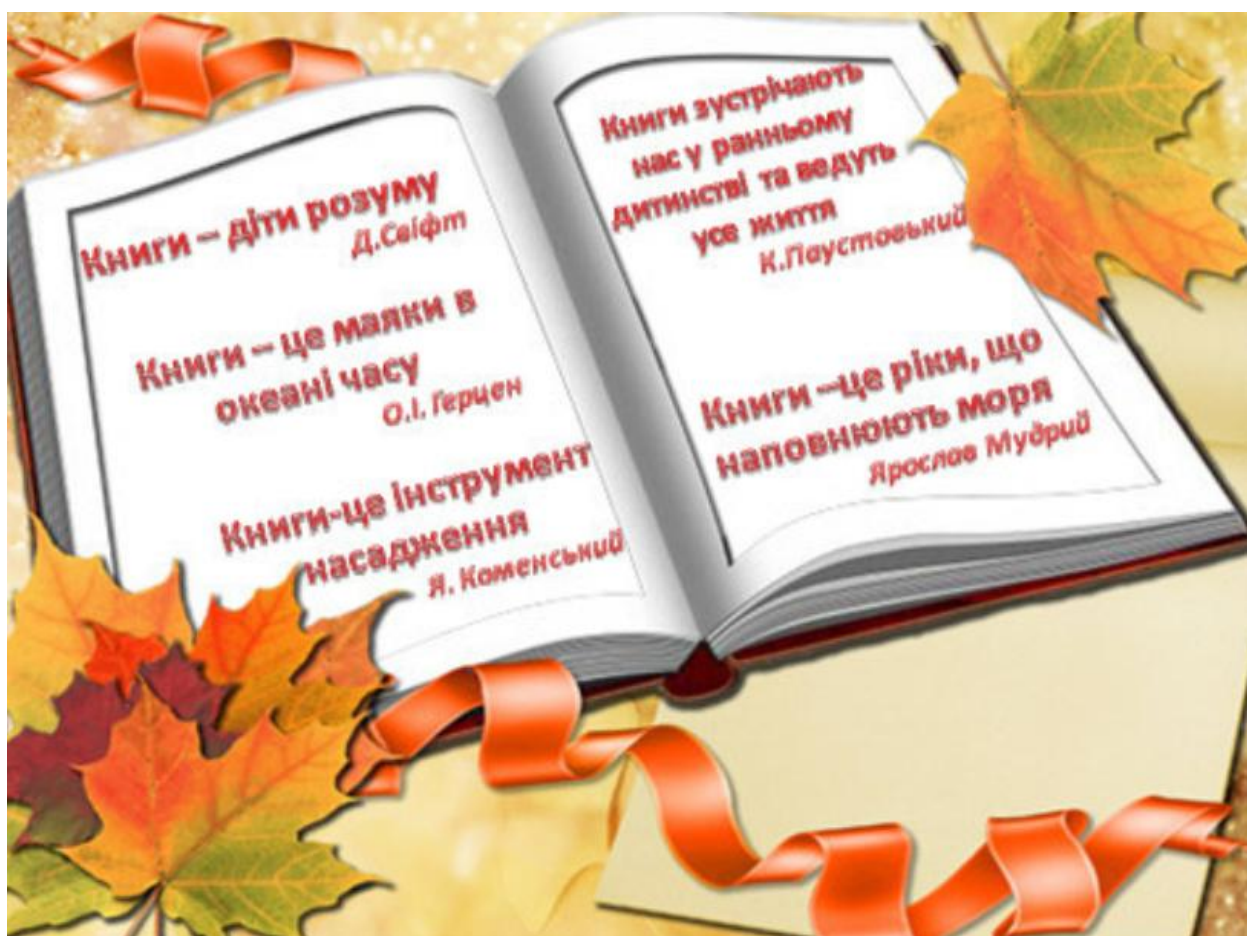
5.2. Інші заходи: організація книжкових виставок, діяльність «Книжкової лікарні», рейди «Бережіть підручники», акція «Подаруй книгу бібліотеці».

5.3. Виставкова діяльність.

Постійнодіючі та змінні виставки.

VI. Участь у семінарах, конференціях тощо.

Районний семінар шкільних бібліотекарів, семінар бібліотекарів сільських публічно – шкільних бібліотек

Творчий портрет Панчук Оксани Миколаївни

шкільного бібліотекаря Томахівського НВК

«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад

Людина, для якої книжка вже у дитинстві стала такою необхідною як скрипка для музиканта, як пензель для художника ніколи не відчує себе обділеною, збіднілою і спустошеною.

В.О.Сухомлинський

Кодекс професійної майстерності бібліотекаря

1. Ставитися до бібліотечної справи як до діяльності великого соціального значення.
2. Орієнтуватися в системі книговидання, знати сучасний книжковий ринок.
3. Безперервно поповнювати свої професійні значення, бо начитаність є, перш за все, ознакою професійних рис.
4. Бути людиною творчою, активною, постійно працювати над собою.
5. Запроваджувати нові інформаційні технології вербальної та візуальної комунікації.
6. Допомогати користувачам шкільної бібліотеки у пошуках якісної інформації.
7. Демонструвати читачам різновікових груп всеосяжне багатство інформаційних технологій.
8. Удосконалювати уміння тактовно порекомендувати необхідну літературу, навчати відшукувати і оцінювати інформацію, яка відповідає навчальним і пізнавальним потребам та інтересам.
9. Втілювати в життя пораду – заповідь В.О.Сухомлинського:

«Виховуючи – навчай і розвивай,

навчаючи та розвиваючи – виховуй;

навчаючи, розвиваючи, виховуючи – самовдосконалюйся»

Розділ II

Бібліотека-виховний простір навчального закладу

Шкільна бібліотека сьогодні – це відчинені двері в широкий світ, варто лише переступити поріг, щоб отримати різноманітну інформацію. Навчальний процес неможливий без книжки: підручника, творів художньої літератури, наукових та довідкових видань.

Особистісно- орієнтована модель навчання і виховання ставить сьогодні у центр уваги учня як особистість, у формуванні якої немала роль відведена книзі.

Скарбницею духовних багатств людства, однією з найміцніших ланок, що поєднує минуле, сучасне і майбутнє, є книга. Важко переоцінити її значення для людства. Спочатку рукописна, а потім друкована, вона була є і залишається невичерпним джерелом знань.

І саме шкільній бібліотеці належить велика просвітницька робота у прилученні підростаючого покоління до духовної спадщини через виховання інтересу до книги. З книг діти черпають інформацію про оточуючий їх світ, всесвіт, уявлення про добро і зло, про правила поведінки в соціумі, тобто книга має великий виховний вплив на формування духовної культури особистості.

Сьогодні для читача є все: і ЗМІ, і Інтернет, і багато іншого. Але багато хто з нас все ж таки звертається до книги – джерела всіх наших знань. Ще з дитячих років нас навчали звертатися в бібліотеку і шукати допомоги в отриманні різної інформації. Бібліотека – сховище різних книг, джерело відповідей на всі наші питання. Бібліотека – це місце, де знаючий – підтверджує та удосконалює свої знання, прагнучий отримати знання – отримує їх, накопичує і передає їх своїм нащадкам. А бібліотекар – хранитель цього дому знань, веде нас і допомагає орієнтуватися в цьому великому розумному лабіринті. І ніякий комп'ютер не може замінити книгу, а пошуки в Інтернеті - тишу читального залу бібліотеки і ті миті пізнань, які ми отримуємо в стінах цього храму КНИГИ.

Інформаційна культура учнів формується у закладах освіти через систему шкільних бібліотек. Якщо придивитися пильніше до реформ шкільної освіти, то суттю будь-якого вдосконалення навчання є самостійна робота з джерелами інформації. Тож успіх реформування напряду залежить від шкільного бібліотекаря, від його орієнтування серед джерел інформації і каналів доступу до них.

Шкільна бібліотека... Саме в ній дитина вперше знайомиться із самостійно прочитаною книгою, вчиться вибирати для себе одну найкращу з величезної кількості, які її оточують. Саме до неї поспішає і молодий, і досвідчений учитель, щоб знайти в книгах мудрість великих педагогів.

Проблема, над якою працює бібліотекар: «Шкільна бібліотека в системі навчально-виховної роботи школи».

Актуальність теми полягає в тому, що особистісно-орієнтована модель навчання і виховання ставить сьогодні у центр уваги учня як особистість, у формуванні якої немала роль відведена книзі. З книг діти черпають знання

про оточуючий їх світ, всесвіт, уявлення про добро і зло, про правила поведінки в соціумі, книга має великий виховний вплив на формування духовної культури особистості. Саме шкільній бібліотеці в тісній співпраці з педагогами належить велика просвітницька робота у прилученні підростаючого покоління до духовної спадщини через виховання інтересу до книги. Ця тема є актуальною, бо бібліотека являється центром духовно-морального ставлення особистості.

Суть досвіду полягає у тому, що працюючи з учнями, кожен день і кожную хвилину свого часу приділяти тому, щоб вчити учнів бути ввічливими, культурними, чутливими, емоційними, добрими, розумними, завжди мати бажання завжди завітати до бібліотеки. Вітати будь-який прихід учнів у бібліотеку, бо можна знайти, чим їх зацікавити - це не тільки книгою, а й книжковою виставкою і бесідою біля неї, новою інформацією з газет і журналів, і просто розмовою.

Зустрічаю читача з радістю, добротою, щирою усмішкою, стараюся ніколи ні в чому не відмовити, допомогти, - а це значить, що бібліотека є інформаційним, духовним, виховним і естетичним центром школи.

Книги оточують людину із самого дитинства. Спочатку це книжки-картинки, потім - веселі вірші, каламбури, жарти, а потім і дитячі журнали. Іноді це розповіді, історії, які мама або бабуся перед сном читають дитині, а деколи - захоплююча подорож у чарівний світ казки. І завжди за цим стоїть розумна, добра, світла книга, спогади, які людина пронесе через все своє життя; поряд з книжковими картинками в її пам'яті постійно виникатимуть близькі серцю картинки дитинства, милі образи рідних людей.

Ледве тільки дитина переступає поріг школи, книги стають постійними супутниками її життя. З року в рік, з класу в клас їх приходить все більше і більше. І коли виявляється, що без якоїсь книги неможливо вивчити урок, написати твір, осмислити вчинки свої і товаришів, навчитися чомусь дуже важливого, тут вже ніяк не обійтися без бібліотеки. Книги містять в собі не тільки досвід минулих поколінь, вже накопичені знання. У них автор може викласти і те, що поки тільки народжується, пробиваючи собі дорогу.

Велика роль книги у вихованні людини, у формуванні його етичної і моральної зовнішності. Вона не тільки учить, а й підказує, як поступити в тому чи іншому випадку. Але щоб відшукати в океані видань найголовніше, потрібні допомога і рекомендації бібліотекаря - друга і радника кожного читача.

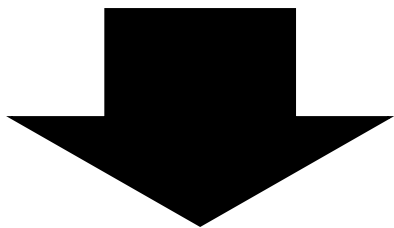
Бібліотекар повинен любити людей і книги, це хранитель «культури і добра». Я працюю в школі 20 років, із них 9 років бібліотекарем. Я дуже люблю свою роботу і не уявляю своє життя без школи, без своєї рідної бібліотеки - царства книжок. Це мій дім. Я не просто бібліотекар. Я шкільний бібліотекар. А це означає, що я за лічені хвилини, тобто за перерву, повинна відповісти на величезну кількість запитань, встигнути видати книги, підручники, знайти матеріали для повідомлень, рефератів і просто порозмовляти зі своїми читачами: і маленькими, і великими, і дорослими.

Головні завдання, які сьогодні стоять перед шкільними бібліотекарями, в майбутньому також будуть актуальними, це:

- надання допомоги в навчально-виховному процесі; формування вміння користуватися бібліотекою, її послугами;
- виховання людини нової генерації;
- виховання культури читання;
- формування у молодого покоління гуманістичних, екологічних цінностей;
- прищеплювання любові до Батьківщини й рідної мови;
- навчання спілкуванню;
- сприяння розвитку пізнавальних здібностей та інтересів читачів-школярів, успішному засвоєнню ними навчальних програм.

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ

70 % самоосвітня діяльність

ІНФОРМАЦІЯ

БІБЛІОТЕКА

Пріоритетні напрями функціонування:

- 1.Сприяння реалізації державної політики в галузі освіти, розвитку навчально-виховного процесу;
- 2.Підвищення інформаційної, освітньої, культурологічної, виховної, пізнавальної функцій;
- 3.Пріоритет читацьких інтересів;
- 4.Забезпечення росту професійної компетентності педагогічних кадрів;
- 5.Підвищення бібліотечної культури школярів шляхом проведення бібліотечно-бібліографічних уроків; проведення днів та тижнів шкільної бібліотеки; оновлення змісту, форм і методів індивідуальної та масової роботи з читачами;
- 6.Сприяння самоосвіті;
- 7.Піднесення бібліотечної справи на якісно новий рівень;
- 8.Координація шкільної бібліотеки зі школярами, педагогами, батьками в популяризації книги.

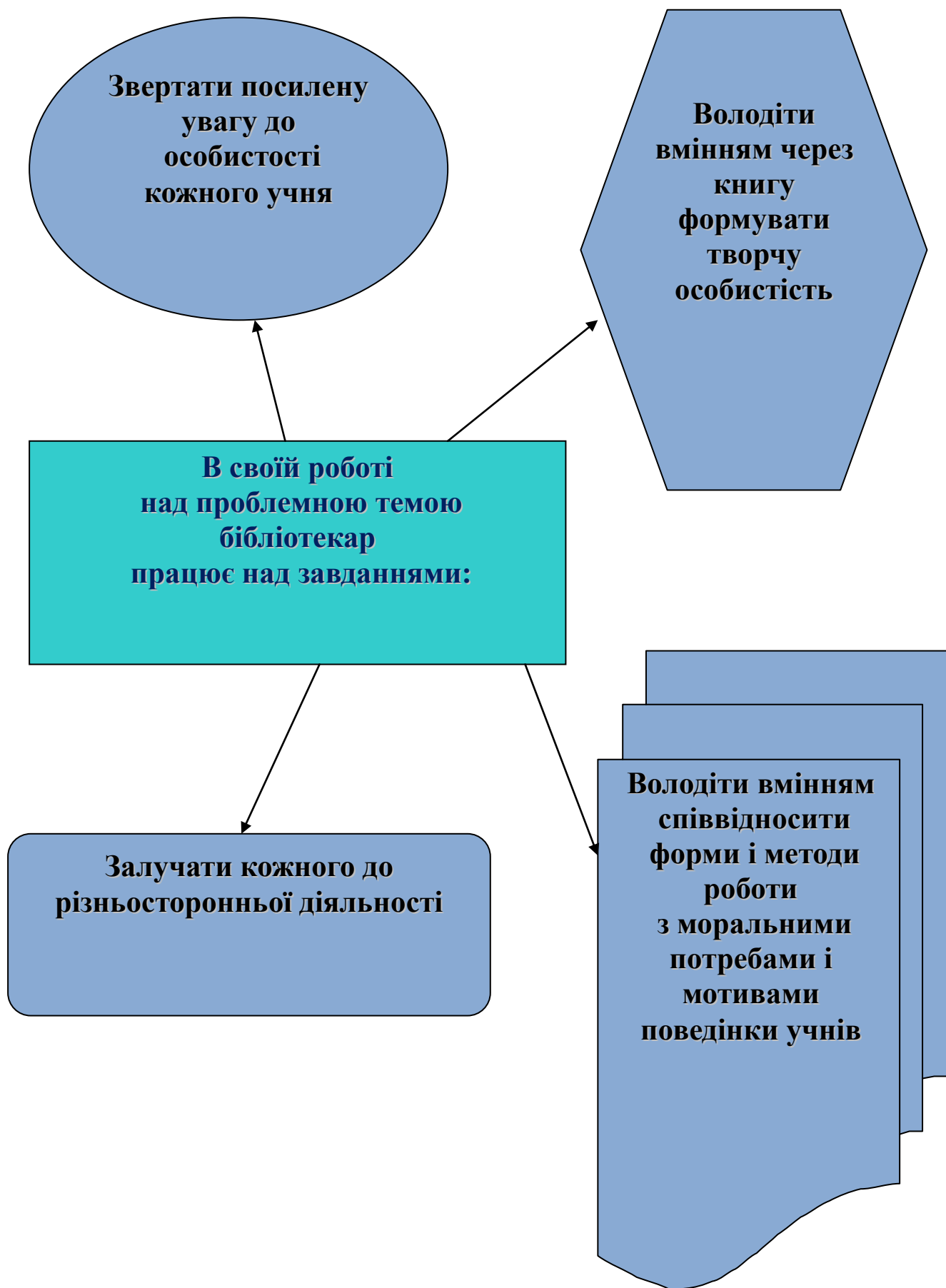
Сфери реалізації діяльності бібліотекаря

*Довідково
—
інформацій
на робота*

*Масова та
індивідуаль
на робота з
учнями та*

*Застосування
інноваційних
технологій*

Розділ III

Бібліотека і навчально-виховний процес

Головним завданням будь-якої шкільної бібліотеки як інформаційного центру є надання допомоги учням і вчителям у навчально-виховному процесі.

Без хорошої бібліотеки школа не зможе виконувати на високому рівні освітні та виховні функції. Результатом інноваційної освіти повинна стати підготовка фахівця якісно нового типу, який здатний постійно вчитися і вчити інших, необхідним компонентом його діяльності повинні стати інновації, а продуктивність його розумової праці не вимірюється кількістю або обсягом, її головний показник – якість. Шкільна бібліотека надає інформацію та ідеї, необхідні для успішного існування в сучасному інформаційному суспільстві, де якісні знання відіграють найважливішу роль. Шкільна бібліотека прищеплює учням потребу в постійній самоосвіті, розвиває уяву, виховує громадянську відповідальність.

І першокласник, і випускник школи, і педагог, і директор навчального закладу залучені в загальну орбіту, ім'я якої – освіта. Доведено, що співпраця бібліотекарів і вчителів сприяє підвищенню грамотності учнів, сприяє розвитку навичок читання, запам'ятовування, а також виробленню уміння користуватися інформаційно-комунікативними технологіями.

Водночас, роль книги і читання безперечні в моральному, інтелектуальному, естетичному розвитку дітей та підлітків, вони розвивають грамотність, загальний культурний рівень, розширюють емоційний світ людини, провокують розвиток творчого потенціалу, формують духовну основу особистості – виконують основне завдання виховання. Нарешті, вони є необхідною умовою соціалізації людини. Великого значення набуває масова робота в бібліотеці - показати дітям принадність читання, навчити їх любити книгу для того, щоб через літературу вони сприймали "розумне, добре, вічне"; щоб, зробивши читання найпершою потребою, нагальною потребою для серця і розуму, вони ставали свідомими громадянами своєї Батьківщини, духовно багатими особистостями. Масові заходи з використанням різних форм і прийомів допомагають учням емоційно сприймати значення, сенс, зміст як літературних творів, так явищ і подій. Ми повинні довести дітям, що читання може доставляти естетичну насолоду, що спілкування з книгою розкриває широкі горизонти перед людиною, що книга і читання є невичерпним джерелом знань та інформації, що книга дійсно часто є другом і порадиником.

Таким чином, в умовах шкільної бібліотеки, яка має потужний виховний, розвиваючий потенціал, проводиться успішна робота, орієнтована на розвиток міжпредметних зв'язків та інтеграцію інформаційної культури в процесі освоєння шкільних предметів (а це означає, що шкільна бібліотека стає учасником педагогічного процесу), а головне шкільна бібліотека виконує нову місію в сучасній школі – сприяє підготовці підростаючого покоління до життя в інформаційному суспільстві та суспільстві знань.

3.1. Патріотичне виховання — пріоритетний напрямок діяльності бібліотек.

Вдихнути в юну істоту душу громадянина — це значить передати не тільки радість, захоплення, гордість за все те, що становить собою наші святині, а й сердечний біль, тривогу, турботу за долю цих святинь — свободу і незалежність, честь і велич, багатство і славу нашої улюбленої Вітчизни.

В.О.Сухомлинський

Ці слова В.О.Сухомлинського — видатного педагога, громадянина — можуть слугувати орієнтиром у національно-патріотичному вихованні молодого покоління. Утвердження громадянських цінностей, виховання почуття патріотизму, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської

позиції є одним із найважливіших пріоритетів загальноосвітніх шкіл. До цієї важливої місії долучаються і шкільні бібліотеки, які бібліотечними засобами сприяють формуванню у підростаючого покоління патріотичних почуттів, формуванню громадянськості.

Який же патріотизм, з якими якостями і рисами ми повинні формувати у дітей? Серед характерних ознак патріотизму визначається:

- + розуміння і сприйняття української ідеї;
- + сприяння розбудові державної незалежності;
- + засвоєння національних цінностей: української культури, мови;
- + прищеплення шанобливого ставлення до історичної пам'яті.

Національно-патріотичне виховання, популяризація літератури з даної тематики в бібліотеці покликані забезпечити морально- політичну і практичну підготовку до виконання священного обов'язку — захисту незалежної України, військової служби в Збройних Силах України, формуванню у молоді стійкості, мужності, готовності до подвигу, самопожертви, самопідготовки і самовиховання, вихованню почуття патріотизму, любові до України, бажання відстояти її незалежність і соборність, наслідування кращих традицій. Патріотизм поєднує в собі любов до України, до свого народу, гордість за її минуле і сьогодення, готовність до їх захисту, утвердження в свідомості об'єктивної оцінки ролі українського війська в українській історії,

спадкоємності розвитку Збройних Сил у відстоюванні ідеалів свободи та державності України, її громадян від княжої доби, Гетьманського козацького війська, військ УНР, січових стрільців, воїнів УПА до часів незалежності, Майдану, героїв Небесної Сотні та зони АТО.

Бібліотека різнобічно висвітлює події за допомогою різноманітних форм бібліотечної роботи: цикли бесід, книжкові виставки, тематичні полиці, уроки мужності, огляди періодичних видань, інформаційних повідомлень, години спілкування, зустрічі з ветеранами Другої світової війни, воїнами АТО, волонтерами, участь в різноманітних акціях.

Пріоритетну роль відіграють активні форми популяризації літератури : дискусії “Кому потрібна ця війна?”, “Захист України — обов’язок кожного громадянина?”, Чи достатньо одного патріотизму для захисту України?”, цикл бесід “Вісті з фронту”, викладка літератури “Хроніка подій в зоні АТО”.

Тепло, із хвилюванням зустріли школярі та педагогічний колектив вчителя фізкультури, учасника АТО Божка Юрія Васильовича.

Для найменших користувачів бібліотек було організовано участь в акціях “Напиши листа воїнові”, “Намалюй малюнок солдатів”.

Ці завдання бібліотекарі вирішують як традиційними бібліотечними формами, так і використовуючи сучасні інформаційні технології. У творчому тандемі з педагогами бібліотекарі намагаються донести до серця і розуму дитини, що патріотизм виявляється в любові до Батьківщини, свого народу, турботі про його благо, повазі до українських звичаїв і обрядів, відчутті своєї належності до України, усвідомленні спільності власної долі з долею Батьківщини, досконалому володінні українською мовою, усвідомлення моральних та культурних цінностей, знання історії, звичаїв, обрядів, символіки.

3.2. Краєзнавство-провідний напрям роботи шкільної бібліотеки

Одним з пріоритетних напрямів інформаційної роботи шкільної бібліотеки є краєзнавча робота. Бібліотекар на основі підбраної краєзнавчої літератури створила усний журнал «Історія села Томахів» та презентацію за цією темою. Бібліотекар разом з учнями створює банк краєзнавчої інформації, шукає матеріали краєзнавчого характеру, де йдеться про село Томахів, майстринь рідного краю, письменників, художні колективи. Зібрані матеріали використовуються як програмний матеріал, вони дають інформацію про виникнення села, його історію та про сьогоднішній день.

Саме краєзнавча робота має посісти важливе місце в діяльності кожної бібліотеки з тим, щоб за допомогою краєзнавчих матеріалів сприяти вихованню у дітей патріотизму, національної свідомості, високої моральності. Ця робота повинна сприяти вихованню любові і дбайливого ставлення до рідної землі, – своєї «малої батьківщини», її історії, поваги до народних традицій і звичаїв, фольклору, любові до рідної природи. Щоб по-справжньому любити рідний край, його слід добре знати, вивчати його історію, мову і культуру.

Краєзнавча діяльність у бібліотеці направлена на виявлення, збирання і розповсюдження знань про рідний край, місцевість, людей села, героїв праці, героїв Великої вітчизняної війни. Учні пишуть творчі роботи на конкурс і тому використовують зібраний матеріал як на уроки так і на конкурси. Краєзнавча діяльність здійснюється у формах, властивих бібліотечній діяльності в цілому.

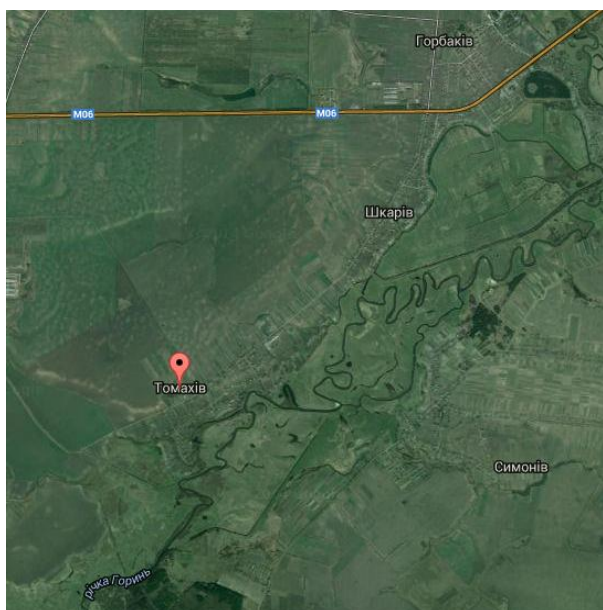
У процесі реалізації даних напрямків бібліотекарі у тісній співпраці з педагогічним колективом широко залучають учнів до духовних, історичних культурних традицій українського народу, до його ремесел, образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва через книгу, організацію дослідницько-пошукової діяльності.

Важливим аспектом у вихованні патріотизму є популяризація літературного надбання письменників рідного краю, зокрема хрестоматії творів письменників. Бібліотекарі через світ книг розкривають читачам сторінки історичного минулого і сьогодення українського народу, його культурної й духовної спадщини, намагаються показати красу і велич рідної природи та людей, закоханих у свій край. Бібліотекарі повинні широко популяризувати літературний потенціал свого краю, організовувати голосні читання та обговорення літературних творів, творчі зустрічі з письменниками-земляками.

Завдяки цій роботі задовольняється багато дитячих інтересів, тут нерідко загоряється вогник, що пробуджує мрію, та справжні патріотичні почуття.

На основі зібраних матеріалів у бібліотеці оформлена інформаційно-ілюстративна виставка «Моє рідне село Томахів», а також презентація до цієї теми (див. додаток).

Село Томахів розташоване у південно-західній частині території Горбаківської сільради на лівому березі Горині у 3-х кілометрах від сучасної автотраси Київ-Чоп. Тут значно частіше (крім Дорогобужа) зустрічаються археологічні знахідки. Так, у 1869 році дослідники поблизу хутора Агатівка (знаходиться на протилежному березі річки) розкопали курган, якому близько 3-х тисяч років.

Неподалік знайшли два місця поселень VI-VII століть нової ери. На південній околиці села знаходиться Томахівське городище, розміщене на вузькому береговому мисі, обмеженому зі сходу і півдня долиною річки Горинь, а із заходу - долиною невеличкого струмка.. В добу Київської Русі X-XII ст. тут було збудовано фортецю. Археологічні матеріали зібрані В. Халютіним свідчать, що в X- XII ст. на території Томахова знаходилось невелике поселення.

Є в селі і історичні пам'ятки. Деякі дослідники вважають, що залишена з давнини округла цегляна стелла висотою до 3-х метрів з вмонтованими на ній щитом, списом, бойовою сокирою, шоломом і зверху - хрестом, є пам'ятник Ян на місці бою українських дружин з монголо — татарами. Хто і коли поставив цей

монумент невідомо. Збереглася згадка, що до святкування 300- річчя царювання Романових, в 1913 року, пам'ятник був увінчаний хрестом.

1941 року війна знищила церкву, якій тоді було близько 500 років.

Стара липа, якій більше 500 років

Росли біля церкви старі дерева. Серед них виділялася липа, яка росла біля брами на цвинтарі. Липа надзвичайно живуча. Кожного року навесні липа цвіте, немов наречена.

**Млин села Томахів
(фото 2002 року)**

Свою історичною пам'яткою жителі села Томахів вважали млин. На жаль, 19 серпня 2002 року о 5 годині ранку, через несправність електрики млин згорів. Хоча і було три пожежні автомобілі, допомагали односельчани гасити пожежу, але не вдалося вберегти від вогню млин, якому було 102 роки. З розповіді жителя села Томахів Ткачука Степана дізнаємося, що така ж доля

спіткала і млин-плавун, який згорів на початку XX ст. На місці згарища, пан Піхно в 1900 року збудував нового млина. На той час у млині працювало 50 робітників. Борошно було чотирьох сортів: шанітоба, нолівка, гв'язда, крулевська. Високої якості томахівське борошно користувалось попитом навіть закордоном, куди його експортували.

3.3. Книжкові виставки

Книжкові виставки є однією з найпоширеніших, найпопулярніших форм бібліотечного обслуговування читачів. Вони бувають тематичними, жанровими, присвячені певному виду літератури, творчості одного письменника, однієї книги або журналу та допомагають учням у виборі художньої чи науково-популярної літератури при вивченні творчості письменників, підборі матеріалів для написання рефератів за темами, при підготовці різноманітних масових заходів. До числа основних видів виставок відносяться тематичні виставки і виставки нових надходжень. Тематичні виставки організовуються з актуальних проблем суспільного життя; з проблем науки, культури, мистецтва; з тем, пов'язаних з знаменними датами, діяльністю видатних людей; на допомогу навчальному процесу; з метою популяризації окремих видань, видів чи жанрів літератури.

Шевченкове слово живе у віках

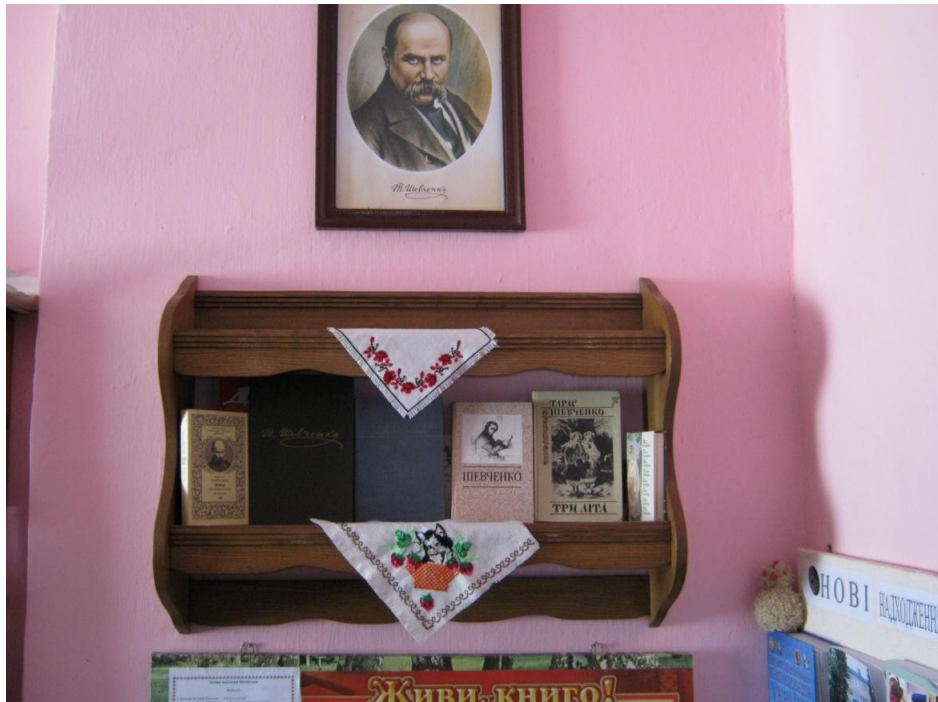
Вже стало доброю традицією щорічно проводити в школі святкові заходи, присвячені творчості великого українського кобзаря – Тараса Григоровича Шевченка.

З учнями початкових класів проводяться бібліотечні уроки, на яких діти знайомляться з життям та творчістю Тараса Григоровича. Учні виконують пісні за творами Тараса Григоровича, демонструють інсценізації за поемами великого Кобзаря.

Учні приймають активну участь в конкурсі «Кращий декламатор», під час якого розповідають вірші Шевченка, написані для дітей. Потім, на уроках образотворчого мистецтва, малюють ілюстрації до прочитаних творів. Кращі дитячі роботи розміщуються на шкільній виставці – конкурсі малюнків.

Тематичні виставки

Український звичай,

мов калиновий гай

Встань, козацька славо,

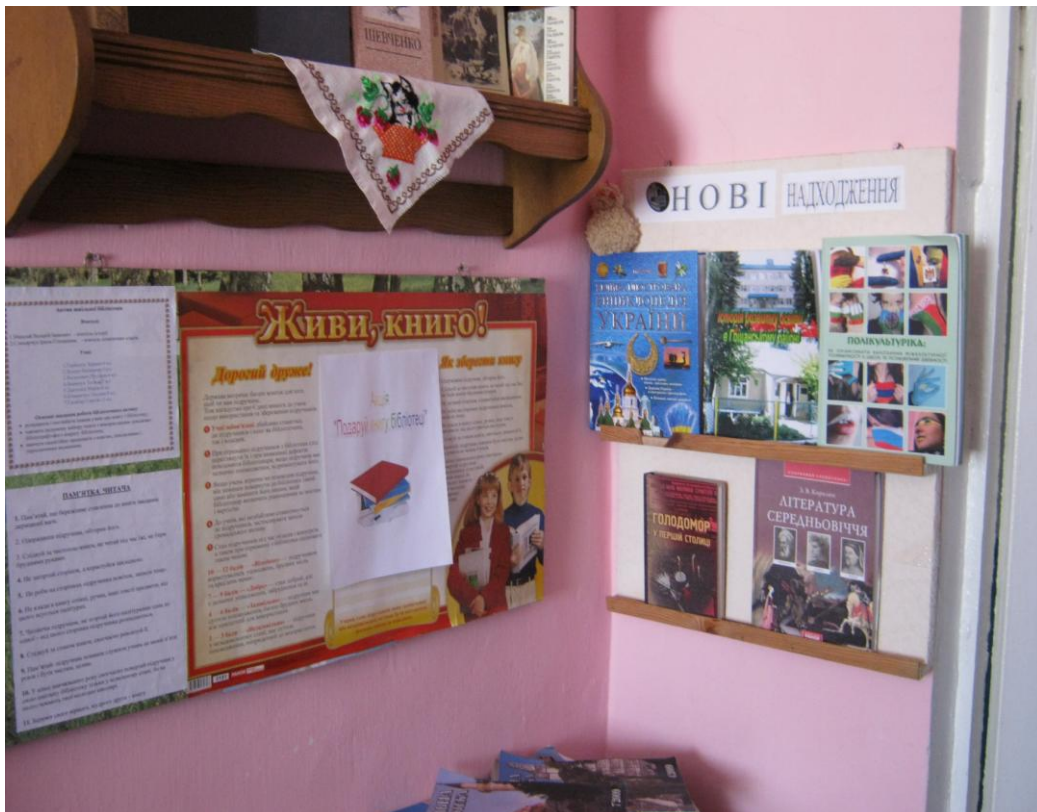
засвіти знаменами

Живи, наша мова, від роду й до роду

Мій рідний край

Літературна Рівненщина

Розділ 4

РОБОТА ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ З БАТЬКАМИ ШКОЛЯРІВ

Важлива ланка інформаційної діяльності шкільної бібліотеки – це робота з батьками учнів школи. Проводяться Дні відкритих дверей, на яких батьки можуть отримати рекомендації щодо читання. Особливо частими відвідувачами шкільної бібліотеки є батьки учнів молодших класів. Вони приходять, щоб записати дитину до бібліотеки, щоб разом з бібліотекарем допомогти дитині вибрати цікаву для неї книжку. Деякі батьки самі стають читачами бібліотеки. А вже в старших класах учні беруть книги не тільки для себе, а й для батьків, дідусів та бабусь, менших братиків та сестричок.

Читання – найважливіша сфера духовного життя, тому важливо у молодших учнів розвивати уміння самостійно і змістовно проводити дозвілля за допомогою книги. Шкільна бібліотека – це місце, де формується певна соціальна роль підлітка. Переступаючи поріг бібліотеки, дитина змінює свій соціальний статус учня на статус читача. Саме у шкільній бібліотеці дитина вперше в житті зустрічається з новою для неї установою, в якій існують свої закони, поняття, типи поведінки. Щоб сформувати стійкий інтерес до книги, потрібно, щоб батьки розуміли, що «читання - засіб контакту з широким

світом, з рідною мовою та культурою». Одне із завдань, що стоїть перед сім'єю та школою – допомогти дітям оволодіти навичками читання, роботи з книгою. Тому важливою ланкою інформаційної діяльності бібліотеки є робота з батьками учнів школи. Щоб надати батькам інформаційну допомогу у вихованні дітей, залучити їх до навчально-виховного процесу школи, використовую такі форми роботи:

- звіт на загальношкільних батьківських зборах про роботу бібліотеки «Шкільна бібліотека сьогодні – це...»;
- оформлення інформаційного куточка «Батьківський всеобуч» з рекомендаціями та порадами щодо виховання дітей в сім'ї ;
- конференцію «Мистецтва виховувати потрібно вчитися»;
- перегляди літератури із циклу: «Здоров'я дітей – здоров'я нації», «Родинне виховання: досвід, проблеми, знахідки»;
- анкетування;
- консультації та поради з питань керівництва дитячого читання.

Одна з ділянок роботи бібліотеки – виховання в учнів бібліотечно-бібліографічної культури, що необхідно їм для продовження освіти, для формування самоосвітніх навичок. Пропаганда бібліотечно-бібліографічних знань в школі проходить згідно єдиного навчально-тематичного плану, яким передбачено екскурсії до бібліотеки, бібліотечні уроки на теми: “Як читати та берегти книги”, “Як вибирати книги”, “Знайомство з науково-пізнавальною літературою”, “Перші словники, енциклопедії, довідники”, “Бібліотечно-бібліографічний апарат бібліотеки”, “Посвята в читачі бібліотеки” та інші. Під час проведення бібліотечних уроків використовуються ігрові форми роботи, знання учнів затверджуються на практичних заняттях.

Розділ 5

Співпраця шкільної бібліотеки з педагогічним колективом

В Положенні «Про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу» зазначено, що шкільна бібліотека є обов'язковим структурним підрозділом навчального закладу, який здійснює бібліотечно-інформаційне, культурно-просвітницьке забезпечення навчально-виховного процесу.

Свою роботу бібліотека організовує спільно з педагогічним колективом відповідно до планів роботи і регламентуючої документації, що затверджується дирекцією школи.

Перед учителем і бібліотекарем стоять одні і ті ж завдання :

- прищеплення любові до книжок, щоб читання стало внутрішньою потребою;
- виховання культури читання;
- - формування у дітей гуманістичних цінностей;
- - прищеплення любові до Батьківщини, рідної мови, народних традицій.

Важливою ділянкою в роботі бібліотеки є бібліотечно-інформаційне обслуговування вчителів. Щоб навчально-виховний процес був найбільш ефективним, вчителю необхідно знайомитися з передовим педагогічним досвідом, із сучасними навчальними технологіями, методичними розробками.

Педагогам потрібно знаходити відповіді на багато запитань: як запровадити в практику нові програми, як працювати за новими підручниками, про накази Міністерства освіти і науки України, нормативні документи та інше.

Я систематично інформую вчителів про нові документи в галузі освіти, матеріали з викладання предметів, методики сучасного уроку, нові підручники, що вийшли з друку як індивідуально педагогів - предметників, так і масовими формами. Найбільш ефективними є тематичні полицки, зокрема:” На хвилинку зупинись – нові книги подивись”, ”Нове в житті освіти”, ”Методика сучасного уроку” .В бібліотеці створено постійно діючу виставку „На допомогу вчителю”. Завжди надаю допомогу вчителям, класним керівникам у підготовці та проведенні масових заходів із учнями, це : предметні тижні, вікторини, конкурси, літературно-музичні композиції. Наша бібліотека має комп’ютер. Є багато дисків по предметах, вчителі багато уроків проводять з використанням електронних носіїв. В бібліотеці є картотека програмно-педагогічних дисків, які допомагають педагогам в успішній роботі.

Традиційними стали екскурсії школярів у бабусину світлицю, шкільний музей.

Бабусина світлиця

Шкільний музей

У тісній співпраці з педагогічним колективом широко залучають учнів до духовних, історичних культурних традицій українського народу, до його

ремесел, образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва через книгу, організацію дослідницько-пошукової діяльності.

Допомога в організації та проведенні свят

Розділ 6

Добра слава людей нашого села

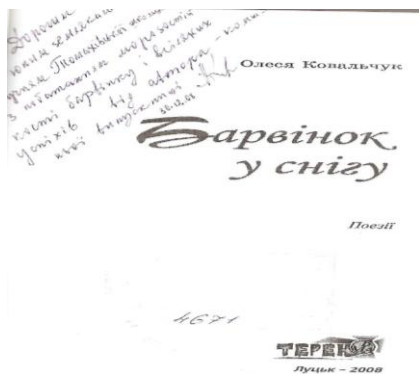
Томахівщина - це тихі води і ясні зорі, зелені сади, золоті пшеничні лани. Славиться моя рідна земля своїми щедротами, працьовитими руками, дивоцвітом душі народу-його поетичним словом. Історія краю, духовний світ, краса природи виразно постає перед нами у творах наших письменників.

Олеся Ковальчук — заслужений учитель України, лауреат премії імені Агатангела Кримського, заступник голови Волинської обласної організації Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги, член “Просвіти”, лауреат премії імені Бориса Грінченка — народилася в селі Томахів Гощанського району.

Учні Томахівської школи. 1951 рік. Олеся Ковальчук (друга зліва в середньому ряду).

«Барвінок у снігу» міг би й не розцвісти. У кожному рядку - правдивий і чесний голос епохи, голос гарячого і небайдужого українського серця

Я люблю тебе, Горине! Розуміємося із півслова:

Тут прабатьківський корінь у кручі глибоких століть

В буйнім плині твоїм родова перемита основа,

За покривджену долю зачасний біль скоголить.

О. Ковальчук

Премія імені Бориса Грінченка Всеукраїнського товариства «Просвіта»

Олександр Хомич – житель села Томахів із 1997 року (народився 31 серпня 1972 року на хуторі поблизу села Симонів), місцевий поет

О Господи, я дякую тобі,
За те, що ти рятуєш від падіння,
За те, що я ходжу ще по землі,
А не в землі лежить моє сумління,
Я дякую за все, що ти даєш,
За твою милість й неповторну вдачу,
За те, що сонце кожен день встає,
За те, що маю честь його побачити
Спасибі, Отче, за діла твої,
Що ти любов вселяєш замість смуту,
Що в літню ніч співають солов'ї,
Я дякую, що можу їх почути.
Весняне небо, холод і тепло,
Пржиті дні і недоспані ночі,
За те, що буде, є і що було,
Я дякую і каюсь тобі, Отче!

Районний семінар шкільних бібліотекарів

Бібліотека й освіта — це поняття одного роду. Як і навчальні заклади, шкільні бібліотеки поширюють ідеї, сприяють розвитку допитливості, заохочують учнів до пізнання нового, дають змогу кожній особистості виробити своє ставлення до того чи іншого питання, отримати загальні та професійні знання. З оптимізмом дивлячись у майбутнє, дослуховуємося до порад Василя Сухомлинського, який зазначав, що «Триста, п'ятсот, тисячу років житиме школа — і стільки ж років нехай живе в ній книжка. А кабінетом № 1 у школі має бути шкільна бібліотека».

У шкільній бібліотеці проходив місячник під гаслом «Книга і читання – важливий чинник у вихованні духовних цінностей учнів» з 01 по 31 жовтня 2016 року.

Головна мета місячника – стимулювання і підтримка читання, широке використання можливостей літератури у вихованні духовних цінностей підростаючого покоління.

Основне завдання місячника – залучити дітей та учнівську молодь до читання, домогтися, щоб друковане слово: книга, газета, журнал – стали їх постійною потребою. Книга повинна стати другом, радником на все життя.

План
проведених заходів до Всеукраїнського місячника шкільної бібліотеки — 2016
в Томахівському НВК

Дата проведення	Назва заходу	Відповідальний
1	2	3
1-й тиждень 03.10.- 07.10.2016	1. Урочиста лінійка відкриття Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек - 2016	Бібліотекар Панчук О.М., актив шкільної бібліотеки
	2. «Хто казки знає, той і відгадає» (виставка-вікторина для молодших школярів)	Класні керівники, бібліотекар
	3. Огляд періодики «Мандруємо світом періодичних видань».	Класні керівники, бібліотекар
	4. Акція «Подаруй бібліотеці книгу»	Класні керівники, бібліотекар
	5. Виставка книг «Від сторінки до сторінки презентуємо новинки»	Бібліотекар
	6. Бліц-опитування «Яку книгу я рекомендував би прочитати»	Бібліотекар
2-й тиждень 10.10.- 13.10.2016	1. Інформаційна хвилина біля книжкової виставки «Україна, як мати, у світі одна» (для учнів 1-4 класів)	Бібліотекар
	2. Перегляд презентації «Моє рідне село».	
	3. Книжкова виставка «Україна – наш дім» (для учнів 5-11 класів)	Класні керівники,

		бібліотекар
	4. Книжкова виставка «Гомін далеких віків» (до Дня козацтва)	Класні керівники, бібліотекар
	5. «Тисяча мудреців під одним дахом живуть» (екскурсія учнів 1-4 класів до бібліотеки)	Бібліотекар
3-й тиждень 17.10.- 21.10.2016	1. Перевірка стану підручників учнів 1-4 класів.	Бібліотекар Панчук О.М., актив шкільної бібліотеки
	2. Перевірка стану підручників учнів 5-11 класів.	Бібліотекар організаційний комітет
	3. Виставка творчих робіт учнів «Робимо дива своїми руками» (виготовлення закладок)	Бібліотекар, класні керівники 1-11 класів
	4. Робота книжкової лікарні «Щоб підручник довше жив» (ремонт бібліотечних книжок)	Бібліотекар
	5. «Підручники, які ми маємо, і, які хочемо мати» - визначення рейтингу збереження підручників по класах.	Бібліотекар, класні керівники 1-4 класів
	6. Конкурс малюнків учнів 1-4 класів «Чарівний світ казки».	
4-й тиждень 24.10.- 31.10.2016	1. Бібліотека інформує «Письменники ювіляри 2016-2017 н.р.»	Бібліотекар
	2. Виставка «Періодичні видання для молодших школярів».	Бібліотекар
	3. Перегляд мультимедійної презентації «Про	Бібліотекар,

	шкільну бібліотеку» (учні 8-11 класів)	класні керівники
	4. Книжкова виставка «Подарунки наших читачів».	Бібліотекар
	5. Лінійка закриття Всеукраїнського місячника шкільної бібліотеки – 2016 (підбиття підсумків, нагородження переможців)	Бібліотекар, актив шкільної бібліотеки

Розділ 7

Самоосвіта шкільного бібліотекаря – важливий засіб підвищення його професійної майстерності

Кожен день, в який ви не поповнили своєї освіти хоча б маленьким, але новим
для вас шматком знання... вважайте безплідно і не зворотно для себе
втраченим

К. С. Станіславський

Час формує нове покоління читачів. Потік інформації стрімко зростає. Новітні технології пропонуючи свою продукцію, передбачають на якісно іншого споживача, що здатен креативно мислити, розвивати свої компетентності.

Згідно із Законом України «Про освіту» шкільні бібліотекарі зобов'язані постійно підвищувати професійний рівень, майстерність, загальну культуру».

Система самоосвітньої роботи бібліотекаря передбачає:

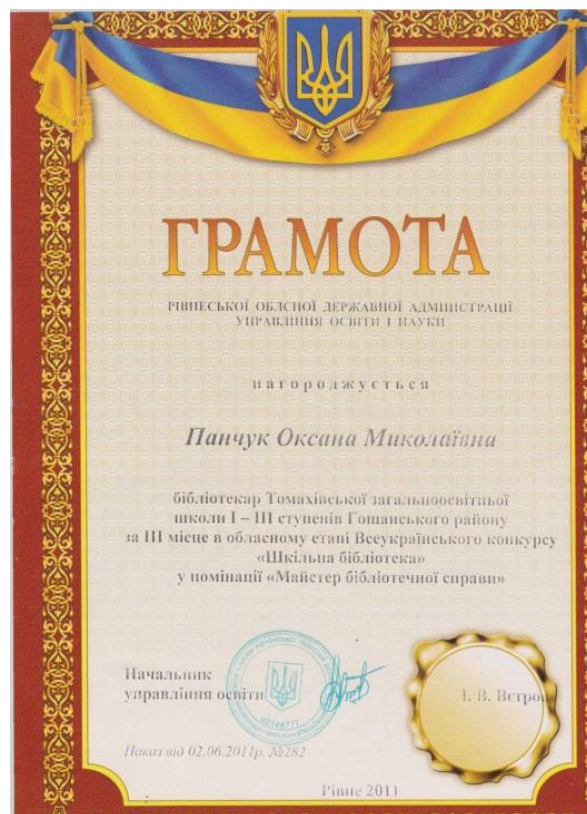
- перспективне й поточне планування;
- вивчення і впровадження у практичну діяльність інноваційних досягнень у бібліотечній справі;
- оволодіння методикою аналізу та засобами узагальнення передового бібліотечного досвіду;
- власна науково-методична робота, набуття навичок дослідницької праці, участь у бібліотечних проектах.

Самоосвіта бібліотекаря – це провідна форма вдосконалення професійної компетентності, що полягає в засвоєнні, оновленні, поширенні й поглибленні знань, узагальненні досвіду шляхом цілеспрямованої, системної самоосвітньої роботи, спрямованої на саморозвиток та самовдосконалення особистості, задоволення власних інтересів і об'єктивних потреб освітнього закладу.

Участь у конкурсах

- 2008 р. – переможець районного етапу Всеукраїнської акції «Живи, книго!»
- 2009 р. – переможець районного та лауреат обласного етапів Всеукраїнського конкурсу «Шкільний бібліотекар 2009 року»
- 2011 р. – I місце в районному та III в обласному етапах Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека» у номінації «Майстер бібліотечної справи»

Результативність роботи

Хочеться закінчити свою роботу такими словами:

Дороги всі ведуть до Риму,
Колись казали мудреці.
До нас ведуть стежки незримі
Завжди із книгою в руці.
Тут джерело і знань, і сили,
І дна морського глибина
Часописи Петра Могили
Вірші Шевченка і Франка
Всіх читачів вітаю радо,
Коли б до мене не зайшли
І консультації й поради
Готова дати вам завжди.

Література

1. Галина Лященко. - К., 2011. – С. 36-55.
2. Литвин Н.В. Виховання інформаційної культури учнів на основі впровадження в практику роботи бібліотеки інформаційних технологій з використанням комп'ютерних джерел інформації //Шкільна бібліотека. – 2004. – №5. – С. 47-52.
3. Матвійчук О. Методика розвитку інформаційної культури учнів //Шкільна бібліотека. – 2005. – №3. – С. 23-25.
4. Матвійчук О. Сучасні інформаційні технології в бібліотеці //Шкільна бібліотека. – 2005. – №4. – С. 103-106.
5. Немченко О. М. Сучасна бібліотека як інформаційний центр навчального закладу [Текст] / О. М. Немченко // Шкільний бібліотекар. – 2012. - № 3. – С. 6-12.
6. Олейникова И. Применение социальных сервисов Веб 2.0 в работе школьного библиотекаря [Текст] / Ирина Олейникова // Шкільна бібліотека плюс. – 2011. - № 23. – С. 7-12.
7. Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу Міністерства освіти України // Інформаційний збірник МО України. – 1999. – №12. – С. 5.
8. Рогова П., Селіверстова К. Бібліографічна та інформаційна робота //Сільська школа України. – 2003. – №24. – С. 3-5.
9. Світлична А. В. Інформаційно-бібліотечний медіацентр [Текст] / А. В. Світлична // Шкільна бібліотека. – 2011. - № 4. – С. 81-86.
10. Соколовський В.В. Компетентний читач - вимога часу.//Шкільний бібліотекар.-2011.-№95. С.4.
11. Запорожець О.О. Система самоосвітньої роботи шкільного бібліотекаря.//Бібліотекар в школі.- 2011.-№3.С.3.
12. Шаврова Л.В. Краєзнавство - пріоритетний напрямок діяльності шкільних бібліотек.//-2011.- №3.с.13.

Додатки

Славні захисники своєї Батьківщини

З березня 2014 р. і по цей день тисячі наших солдатів захищають рідну землю від загарбника, який одержимий ідеєю створити нову імперію. Але історія свідчить, що рано чи пізно всі імперії руйнуються, а всі диктатори гинуть. Шлях до перемоги досить довгий і кривавий, бо це – війна, яка приносить загибель тисячам людей, потворить мільйони душ та закарбовується у пам'яті багатьох поколінь. Ми повинні знати, що захисниками Вітчизни є випускники та працівники Томахівського НВК. Славним захисником рідної землі одним із перших, мобілізованих під час першої хвилі мобілізації 20 березня 2014 року, став на захист батьківщини Климентович Сергій випускник 2010 року

Томахівської ЗОШ І-ІІІ ст. Призваний в ряди 72-ої окремої гвардійської механізованої бригади.

Конончук Валентин і його підрозділ 7 ГБУ (група бойового управління) Збройних сил України перебувала в Донецькій області виконувала бойові завдання в районі сіл Орехово та Победа.

Четверта хвиля мобілізації, серед тих хто 8 лютого 2015 року очікував вердикту долі був і 50 – річний вчитель Томахівського НВК Божок Юрій Васильович. Бойові завдання здійснювати довелося виконувати влітку – восени 2015р. капітану Божку Ю.В., під Мар'янкою поблизу Донецька та Гнутово в напрямку на Маріуполь, у складі 14 бригади ЗСУ.

Земляк і односелець Коваль Андрій і сьогодні перебуває у складі 14 бригади під Мар'янкою, де охороняє рідні рубежі від нападів російсько – терористичних військ.

Конончук Валентин

Війна - це завжди страшно. Війна - це постійний діалог зі смертю, піт і кров, болючі втрати бойових друзів і щосекунди готовність ризикувати власним життям задля спокою всіх. Хто стоїть за твоєю спиною. А ще війна – це той лакмусовий папірець, який стовідсотково проявляє характер кожної людини, якнайліпше сканує твій внутрішній світ і перевіряє на що здатен.

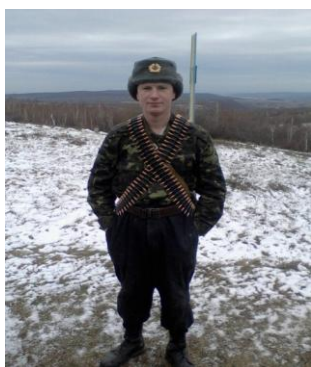
Валентин Конончук не зник ховатися за спинами інших, адже обрав своїм покликанням захищати Батьківщину, вдвічі приємно, що це наш випускник-1996 року Томахівської ЗОШ І-ІІІ ст. Воїн контрактник військової частини А3395, що знаходиться в місті Рівне, йому одним з перших військовослужбовців випала доля захищати територіальну цілісність України.

Божок Юрій Васильович

Четверта хвиля мобілізації вкотре сколихнула українське суспільство. Серед тих, хто 8 лютого 2015 року очікував вердикту долі був і 50 – річний працівник Томахівського НВК Божок Юрій Васильович. Попри всі небезпеки та ризики, він знайшов у собі силу та мужність розділити тягар відповідальності за долю країни, будучи офіцером запасу, старшим лейтенантом.

Влітку 2015 року складі 14 бригади ЗСУ виконував бойові завдання у Гнутово в напрямку на Маріуполь. Восени бригада перемістилася під Мар'янку, що під Донецьком, зупиняла диверсійно-розвідувальні групи російсько – терористичних військ. 4 грудня 2015 р. капітан Божок Ю.В. звільнився з лав ЗСУ.

Климентович Сергій

Під час першої хвилі мобілізації 20 березня 2014 року, захищати батьківщину Климентович Сергій випускник 2010 року Томахівської ЗОШ І-ІІІ ст. Призваний в ряди 72-ої окремої гвардійської механізованої бригади — регулярний підрозділ Збройних сил України. Розміщується у місті Біла Церква Київської області. З весни 2014 року залучена до участі в Антитерористичній операції на Сході України (АТО). Посаду яку обіймав Климентович Сергій в 72 бригаді заступник командира бойової

машини БМП-2 навідник – оператор. Бойові завдання вдалося виконувати біля Зеленопілля.

Коваль Андрій

11 листопада 1979 року у подружжя Ковалів з с. Томахів народився син, якого назвали Андрієм. У три роки пішов у садочок, а далі у Томахівську школу. Закінчивши 9 класів Томахівської ЗОШ І-ІІІ ст., у 1996 р. поступає в Рівненський сільськогосподарський технікум на факультет землевпорядкування. Під час навчання був призваний до лав Збройних Сил України, військову службу проходив в місті Ізмаїл, в повітряно- десантних військах. Працювати розпочав в місті Рівне, Державна служба охорони (ДСО).

25 квітня 2015 року мобілізований Гощанським військкоматом на захист своєї Батьківщини. Вже одинадцять місяців він на Сході України. Нехай Бог береже мого сина і всіх воїнів, які стоять на захисті нашої країни, так завершила розмову мама Андрія.

Ми пам'ятаємо воїнів Гощанщини, які загинули у війні на Сході України : Тарасюк Олег (с.Курозвани), Оверчук Дмитро (с.Шкарів), Левчук Сергій (с.Бабин), Карнаухов Микола (с.Бугрин)

Пам'ятаймо – славні захисники своєї Батьківщини - воїни, які бережуть наш спокій та віддають життя за нас. Слава героям. Герої не вмирають.

